

Medicin mod diabetes

Risikosituationslægemidler

Medicinhåndteringⁱ

Instruksen beskriver sikker håndtering af medicin mod diabetes, herunder

- hvilke medarbejdergrupper, der har kompetence til at håndtere lægemidlerne.
- sikker håndtering af lægemidlerne.
- vigtige OBS-punkter, og hvornår lægen skal kontaktes.

Målgruppe

Sygeplejersker, farmakonomer, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere.

Formål

- At forebygge forudsigelige fejl.
- At sikre enkle, forståelige og sikre arbejdsgange.
- At sikre god viden om behandling med risikosituationslægemidler og risikosituationer.

Til injektion

- Kompetence
 - Injektion: Sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter.
- Sikker håndtering
 - Se også instruksen: Håndtering af insulin og insulinanaloger. Medicinhåndtering.
 - Tjek handlingsanvisningen vedrørende blodsukkermåling og justering af dosis i forhold til resultatet.
 - Hvis du har mistanke om, at borgeren har for højt eller for lavt blodsukker, skal du måle blodsukkeret.
 - Tjek, at der er reageret på blodsukkerværdier, der kræver justering af dosis.
 - Tjek, at det er den rigtige pen (præparatnavn og styrke).
 - Brug skema "Insulingivning" i Nexus og "Stikkeskema" (ligger hos borgeren).
- OBS
 - For højt blodsukker: træt, sløv, tørstig, hyppige vandladninger.
 - For lavt blodsukker: utilpas, bleg, svedende, hjertebanken.
 - Forveksling af styrke (fx 100 E/ml) og dosis (fx 20 E).
 - Forveksling af hurtigt- og langsomtvirkende insulin
 - Ugentlig administration (bliver glemt eller gives med forkert interval).
 - Infektioner, ændret indtag af mad og væske og ændret fysisk aktivitet kan ændre kroppens behov for insulin.
- Kontakt læge
 - Hvis blodsukkeret afviger fra accepterede normalværdier beskrevet i handlingsanvisningen.
 - Ved blodsukker under 4 eller over 15 mmol/l med mindre der står andet i handlingsanvisningen.
- Ring 112
 - Hvis borgeren er akut dårlig af for lavt blodsukker og ikke responderer på at få "hurtige" og senere "langsomme" kulhydrater eller på anvendelse af glucagonpen.

Nye borgere

- Tjek, at indsatsen er "injektion".
- Skriv i handlingsanvisningen, ved hvilke værdier og hvordan der skal reageres på for høje og for lave blodsukre. Kontakt lægen, hvis oplysningerne mangler.

- Udfyld i øvrigt handlingsanvisningen ud fra den foreslåede standard for handlingsanvisning til insulinbehandling.

Peroral behandling

- **Kompetence**
 - Dispensering: Sygeplejersker, farmakonomer og social- og sundhedsassistenter må dispensere perorale antidiabetika.
 - Administration: Sygeplejersker, farmakonomer, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere må administrere doserede, perorale antidiabetika.
- Sikker håndtering
 - Tjek, at borgeren ikke ved en fejltagelse får to forskellige antidiabetika.
- OBS
 - For højt blodsukker: træthed, sløvhed, tørst, hyppige vandladninger.
 - For lavt blodsukker: utilpashed, bleg, svedende, hjertebanken.
 - Infektioner, ændret fysisk aktivitet og ændret indtag af mad og væske kan ændre kroppens behov for insulin.
- Kontakt lægen
 - Ved mistanke om dårligt reguleret diabetes.
- Ring 112
 - Hvis borgeren er akut dårlig af for lavt blodsukker og ikke responderer på at få "hurtige" og senere "langsomme" kulhydrater eller på anvendelse af glucagonpen.

Dokumentation

- Se instruksen Administration af medicin. Medicinhåndtering

Kvalitetsopfølgning

Systematisk opfølgning

4 gange om året gennemgår distriktsleder og patientsikkerhedskoordinator sammen med farmaceut/farmakonom rapporter af utilsigtede hændelser, som omfatter risikosituationslægemidler.

Opfølgning "ad hoc"

Hvornår: Ved klager og utilsigtede hændelser

Hvem: Vil variere fra gang til gang.

Referencer og nyttige links

- Risikosituationslægemidler. En guide til sikker medicinhåndtering. 1. udgave, november 2021. Styrelsen for Patientsikkerhed
<https://stps.dk/da/laering/risikoomraader/risikosituationslaegemidler/~media/1E6429B8918943BB8CF2E3AC4BB84B24>
- Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside
<https://stps.dk/da/laering/risikoomraader/risikosituationslaegemidler/>
- Pro.medicin.dk
- Vejledning om udfærdigelse af instrukser. VEJ nr 9001 af 20/11/2000.

i

Instruksen er udarbejdet af: Kirsten Pultz Farmaceut	KUF HHP	Godkendt af: KUF HHP
--	---------	-----------------------------

Revisionsdato: 30. november 2022	Næste revision: November 2024	
-------------------------------------	----------------------------------	--

Må ikke printes eller kopieres